

Verblijfskatheter

U bent patiënt bij de afdeling Urologie van Amsterdam UMC, locatie VUmc. Dit is een universitair medisch centrum waar medisch specialisten worden opgeleid. Zij doen zelfstandig spreekuren en assisteren bij operaties. Hierdoor kan het voorkomen dat u een afspraak heeft bij uw uroloog en een andere dokter aantreft. Dit is een arts in opleiding tot specialist (AIOS). Hij of zij werkt zelfstandig, maar altijd onder verantwoordelijkheid van uw uroloog. Als u het op prijs stelt uw eigen uroloog te spreken, kunt u dit aangeven als u een afspraak maakt. Indien mogelijk proberen wij met uw wens rekening te houden.

Verzorging verblijfskatheter

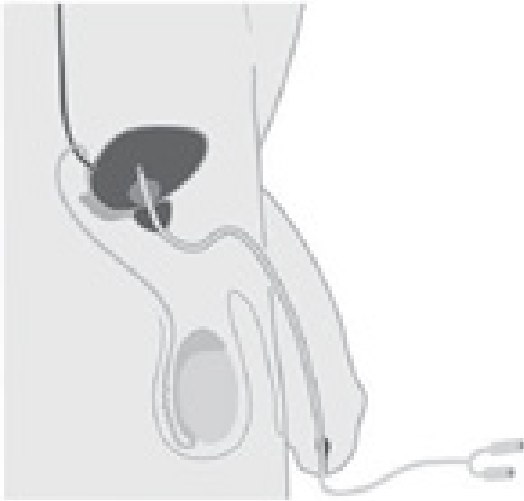
Bij u is onlangs een verblijfskatheter ingebracht. Dit is een dun slangetje dat via de plasbuis naar de blaas gaat. In deze folder staan aanwijzingen voor het omgaan met de katheter en wat u kunt doen als u klachten krijgt.

Verzorging

- Was altijd goed uw handen voor en na het loskoppelen of vervangen van de opvangzak.
- Was regelmatig de geslachtsorganen met water. Gebruik liever geen zeep. Hierbij is voor de man belangrijk het gebied onder de voorhuid goed te wassen en voor de vrouw de schaamlippen goed te spreiden bij het wassen.
- Eventuele afscheiding op de katheter kunt u verwijderen met water.
- Zorg altijd voor een goede doorstroming van de urine.

Van belang is dat:

- u de opvangzak regelmatig leegt in het toilet;
- de opvangzak lager hangt dan de blaas als u loopt, zit of ligt;
- u dagelijks voldoende drinkt, minimaal 2 liter;
- de afvoerslang van de katheter niet strakgetrokken is;
- u loszittende kleding draagt om te voorkomen dat de urinestroom door strakke kleding wordt onderbroken;
- er geen knik zit in de katheterslang.

Verblijfskatheter man

Verblijfskatheter vrouw

Meest voorkomende probleem met de katheter

Het meest voorkomende probleem is dat er geen urine wordt geloosd. Als er geen urine meer in de opvangzak loopt, kunt u zelf het volgende nagaan:

- Zitten er knikken in de katheterslang, waardoor de urine niet in de zak kan lopen?
- Bevindt de opvangzak zich onder het niveau van de nier?
- Is de opvangzak goed aan het uiteinde van de katheter aangesloten?
- Heeft u voldoende gedronken?

Meest voorkomende klachten

- Blaasontsteking

De kans op het krijgen van blaasontsteking is groot. Het is daarom van belang dat er een goede doorstroming van urine is. Antibiotica zijn meestal niet nodig.

- Blaasirritatie

Dit komt meestal in het begin voor. Vaak verdwijnen de klachten na enkele dagen vanzelf.

- Blaaskrampen

Nu en dan kunt u last hebben van blaaskrampen. Deze krampen kunnen urinelekkage veroorzaken langs de katheter. Uw uroloog kan eventueel medicatie voorschrijven om de krampen te verminderen.

Wanneer hulp invoeren?

- Als u aanhoudend veel pijn heeft.
- Als u gedurende 2 à 3 uur geen urinelozing heeft gehad en u de punten genoemd bij de meest voorkomende problemen bent nagegaan.
- Als u last heeft van aanhoudende urinelekkage langs de katheter.
- Als u koorts heeft (hoger dan 38.5°C) en koude rillingen. Neem in deze gevallen altijd contact op met het ziekenhuis.

Kathetermateriaal

Er zijn twee soorten opvangzakken: een kleine voor overdag (dagzak) en een grote voor 's nachts (nachtzak). De dagzak bevestigt u aan het uiteinde van de katheter en zet deze met bandjes vast aan uw bovenbeen. De verbindingsslang is eenvoudig korter te maken door de slang op de gewenste lengte af te knippen. De nachtzak heeft een lange verbindingsslang. De opvangzak kunt u hierdoor in het rekje aan uw bed hangen.

Om de opvangzakken te legen, opent u het kraantje aan de onderkant van de zak en laat u de urine in het toilet wegstromen. U hoeft hiervoor de zak niet eerst te ontkoppelen. U kunt een opvangzak zeven dagen gebruiken. Als een zak beschadigd raakt, moeilijk leeg te maken is of onaangenaam is om te dragen, kunt u de zak eerder vervangen. Als u de zak verwisselt, kunt u de gebruikte zak doorspoelen met water en de volgende dag of nacht weer gebruiken.

Verkrijgen kathettermateriaal

Het kathettermateriaal wordt verstrekt door een medische speciaalzaak. Het ziekenhuis werkt hiermee samen. Als u met een verblijfskatheter naar huis gaat, krijgt u van het ziekenhuis een startpakket mee en een kaartje met de adresgegevens van de medische speciaalzaak.

De afdelingsverpleegkundige vraagt u toestemming om de gegevens van uw ziektekostenverzekering aan de medische speciaalzaak door te geven. De medische speciaalzaak declareert de kosten voor het startpakket rechtstreeks bij uw verzekeraar. Als u extra materialen nodig heeft, kunt u uw bestelling telefonisch doorgeven aan de medische speciaalzaak. Bestellingen die op werkdagen voor 14.00 uur zijn doorgebeld, worden de volgende dag via de post thuis bezorgd. Voor advies is de medische speciaalzaak 24 uur per dag bereikbaar.

Informatie

Als u zich ongerust maakt of vragen heeft over diagnose, onderzoek of behandeling, kunt u telefonisch contact opnemen met het verpleegkundig spreekuur van de afdeling urologie via (020) 444 0229.

Het verpleegkundig spreekuur is van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 9.30 uur.

Voor spoedeisende zaken kunt u het ziekenhuis bereiken:
tijdens kantooruren, via de polikliniek Urologie op nummer (020) 444 1103;
buiten deze tijden kunt u het algemene nummer van het ziekenhuis bellen,
(020) 444 4444 en vragen naar de dienstdoende uroloog.

Daarnaast kunt u terecht op www.VUmc.nl/urologie

Tot slot

Deze folder bevat algemene informatie. Het is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts.